

Finansklagenemnda Skade

Avgjørelse FinKN 2021-1282

22.12.2021

Jernbanepersonalets Forsikring Gjensidig

Bygning - innbo (kombinert)

Erstatning for defekt varmepumpe.

Sikrede oppdaget i januar 2021 at varmepumpen hadde sluttet å fungere og meldte skaden til selskapet. Flere sakkyndige har vurdert skaden. Installatøren H.P.J. viste til at det kunne ha vært flere spenningsblaff fra strømmettet eller lokalt. Den som reparerte skaden, B.W., viste til at skaden besto i defekt kompressor, sirkulasjonspumpe, og brent kretskort, men kunne ikke si noe mer om årsak uten nærmere undersøkelse. Selskapet ba sakkyndig I.L. om en vurdering. I.L. var uenig med H.P.J. sin årsaksvurdering og kunne ikke se at årsak var overspenning på strømmettet eller annen ytre årsak. Selskapet avslo kravet og viste til at dekning av skade på varmepumpe var betinget av plutselig og uforutsett ytre påvirkning og la rapport fra I.L. til grunn i vurderingen. Sikrede opprettholdt sitt krav og anførte at skaden skyldtes overspenning i kretskortet og anførte videre at B.W. var feilsitert i rapporten fra I.L., og B.W. fikk ikke kartlagt skadeårsak siden selskapet ikke ønsket dette. Nemnda kom til at sikrede ikke hadde dokumentert en dekningsmessig skade på varmepumpen, da det ikke var sannsynliggjort at skaden hadde oppstått plutselig.

Saksfremstilling

Saken gjelder krav om erstatning for ødelagt varmepumpe under boligforsikringen.

Sikrede er omfattet av en boligforsikring i selskapet, og det hitsettes fra vilkårene:

4. HVILKE SKADER SOM ERSTATTES

4.1 FELLESREGLER

Med skade forstås også tap av ting, avbruddstap og utgifter nevnt i punkt 3. Skade må inntreffe plutselig og uforutsett. Utgifter til vedlikehold og/eller forbedringer erstattes ikke.

Verdiforringelse etter skadereparasjon dekkes ikke.

4.2 BRANN

4.2.1 Skade erstattes når den skyldes

- lynnedslag og elektrisk fenomen. Med elektrisk fenomen menes kortslutning, lysbue, overslag og overspenning. I erstatningsoppgjøret blir det gjort aldersfradrag etter reglene i punktene 5.3 og 5.4.

4.2.2 Skade som ikke erstattes

- Elektrisk fenomenskade på varmepumper og boblebad/jacuzzi, med mindre skaden er forårsaket av overspenning på strømmettet

4.11 ANNEN SKADE PÅ BYGNING

4.11.1 Skade som erstattes

Annen plutselig og uforutsett skade på bygning og som ikke er nevnt i punkt 4.2 - 4.10. Samtlige unntak og begrensninger, som er nevnt i punkt 4.2 - 4.10 gjelder også her.

4.11.2 Skader som ikke erstattes

Skade som bare rammer elektrisk eller mekanisk innretning, maskin eller apparat med mindre skaden skyldes en plutselig og uforutsett ytre påvirkning

Sikrede oppdaget at det var feil på varmepumpen og meldte dette til selskapet den 11.2.21.

Skadedato var angitt til 18.1.21. I skademeldingen beskrev sikrede skaden slik:

Informasjon om hendelsen: Har varmepumpe luft til vann inn på vannbåren varme. Sirkulasjonspumpe stoppet pga spenningssvikt. Tilkalt leverandør, se vedlegg, som sier at varmepumpe defekt pga dette

Hva er skadet? Varmepumpe luft til vann

Har en håndverker/forhandler vurdert skaden? Ja, men gjenstanden kunne ikke repareres

Legg til informasjon som du mener er relevant for saken: Vedlegg/mail fra HP Energi

Pumpen ble kontrollert av kjølemontør B.W. i slutten av januar 2021, og observasjonene ble oppsummert i mail til sikrede den 10.5.21.

Vi var hos deg i slutten av januar. Der avdekket vi defekt kompressor, sirkulasjonspumpe og brent powerboard (kretskort). Vi konkluderte med anlegget hadde et elektrisk problem. Jeg snakket med takstmann to ganger, og sa det var vanskelig for å oss å si hva maskinen er utsatt for. Da må vi feilsøke mere. Og tilbudet oss det. Takst mannen hadde vært i kontakt med en annen som hadde vært hos deg. Når maskinen kom til oss pumpet vi den kuldemedie på beholder og veide det. Mengde var i samsvar med merking. Da var det ikke kuldemedie lekkasje. Vi satte vanntrykk på vannsiden. Alt der var ok. Da står vi igjen med det vi feilsøkte på. Brent elektronikk og defekt kompressor

Installatør av varmepumpen, H.P. energi v/H.P.J., vurderte skadeårsak den 2.3.21:

Varmepumpe ga ikke varme inn til huset. Den ble undersøkt og det ble oppdaget at kompressoren i pumpe ikke fungerte. Grunnen til at kompressoren i varmepumpa ikke fungerte kan være at det har vært flere spenningsblaff rett etter hverandre. Det kan ha vært fra strømmettet eller lokalt. Rep. av varmepumpa er **ikke** lønnsomt.

Selskapet rekvirerte skadetakst, og sakkyndig I.L. fylte inn "Rapportskjema for tekniske installasjoner" datert 8.3.21 hvor det blant annet ble notert:

Beskrivelse av hendelsen – saksforløp

Sikrede har en Mitsubishi Electric luft til vann varmepumpe som har sluttet å fungere. Han vet ikke hva som er årsak til at varmepumpen sluttet å fungere. Han benytter en oljefyr som tilleggsvarme når det er veldig kaldt. Da det ble varmere i været merket sikrede at oljefyren var i drift. Varmepumpen hadde sluttet å fungere. Han tok kontakt med det firmaet som installerte varmepumpen i sin tid, HPJ. Sikrede har blitt fortalt at det har blitt feil med en sirkulasjonspumpe. Det skal ha medført at det har blitt feil med noe trykk i varmepumpen. Varmepumpen har så tatt skade. Sikrede har merket at noen led lamper har "blafret" i huset. Sirkulasjonspumpen ble byttet ut med en ny, men varmepumpen fungerte fortsatt ikke. Sikrede vet ikke når sirkulasjonspumpen og varmepumpen sluttet å fungere, men det var nok uke 2 eller 3 i januar.

HPJ Energi mener at kompressor er defekt. Defekt sirkulasjonspumpe har ifølge HPJ medført at det er lekkasje i varmeveksler mellom gass og vann-siden. Kompressoren i varmepumpen kan gå noen minutter før den stopper opp. Etter min mening kan ikke en kompressor fungere med fullt av vann. HPJ kan ikke sannsynliggjøre skadeomfang eller skadeårsak.

BW har undersøkt varmepumpen til sikrede. Han har kontrollert at kjølemediakretsen har riktig fyllmengde. Kjølemediakretsen inneholder ikke vann ifølge BW.

Produkt og skadebeskrivelse: Varmepumpen er produsert oktober 2010, installert hos sikrede 2013. Kjøleteknikker BW har konstatert defekt hovedkort i varmepumpens utedel. Det skal være synlige skader på elektronikkortet.

Skadeårsak og begrunnelse for konklusjon

BW kan ikke si noe sikkert om årsaken til skaden. HPJ har ingen troverdig teori om årsaken til feilen på varmepumpen. I denne skadesaken er det ikke påvist en skade forårsaket av overspenning via strømmettet. Det er ikke påvist en ytre årsak til skaden på varmepumpen.

Selskapet avsto kravet den 23.4.21 og viste til vilkårets dekning for "Annen bygningssskade" hvor det var gjort unntak for skade som bare rammet elektrisk eller mekanisk innretning, maskin eller apparat med mindre skaden skyldtes en plutselig og uforutsett ytre påvirkning. Selskapet viste til skaderapporten hvor det fremkom at det ikke kan påvises skade som er forårsaket av ytre påvirkning.

Saken ble klaget til Finansklagenemnda den 6.9.21, og vi mottok selskapets klagesvar den 29.9.1.

Sikrede krever erstatning for ødelagt varmepumpe og anfører at det er feil i selskapets skaderapport vedrørende utsagn fra B.W., som har utført reparasjonen. B.W. har snakket med selskapets takstmann og opplyst at etter hans vurderinger skyldtes skaden overspenning på kretskort, og han tilbød seg å sjekke ut maskinen nøye for dokumentasjon, men takstmannen avsto dette tilbudet.

Selskapet avviser ansvar og anfører at skade som bare rammer elektrisk eller mekanisk innredning, maskin eller apparat ikke er omfattet av forsikringen med mindre skaden skyldes en plutselig og uforutsett ytre påvirkning, jf. pkt. 4.11.2-6 i vilkårene. Det vises herunder til konklusjonen i takstrapport fra I.L.

Finansklagenemnda Skades begrunnelse

Spørsmålet er om selskapet er ansvarlig for skade på varmepumpe.

Nemnda slutter seg til sekretariatets vurdering:

Forsikringens dekningsfelt fremgår av kapittel 4 i vilkårene. For å ha krav på erstatning må alle nevnte skader "inntreffe plutselig og uforutsett". Formuleringen "plutselig" tilsier at skaden må inntreffe raskt i motsetning til skader som utvikler seg over tid, men ikke hvor lang tid som kan godtas. Rettspraksis og langvarig nemndspraksis har lagt til grunn at skade som skjer i løpet av én dag er plutselig, jf. LG-2016-148681 og f.eks. FinKN 2017-375, 2019-1006, 2020-654 og 2021-824.

Finansklagenemnda har ikke teknisk kompetanse på varmepumper og vil derfor legge avgjørende vekt på uttalelser fra sakkyndige i vurderingen av om skaden har oppstått plutselig. Det er sikker rett at du som sikret har bevisbyrden for at skaden er omfattet av forsikringen, herunder om den har oppstått plutselig, jf. FinKN 2021-94.

Slik vi oppfatter faktum kan ingen av de sakkyndige si noe sikkert om hva slags fare varmepumpen ble utsatt for. H.B.J. skriver at årsak "*kan være at det har vært flere spenningsblaff rett etter hverandre. Det kan ha vært fra strømmettet eller lokalt.*" I.L. mener H.B.J.s forslag ikke er troverdig, og har skrevet at det hverken er påvist skade etter overspenning på nettet, eller ytre årsak til skaden. Dette utdypes ikke nærmere.

Når det gjelder selve skaden på pumpen, er B.W. den eneste sakkyndige som både har sett og beskrevet denne. B.W. konkluderte med at det var "*vanskelig for å oss å si hva maskinen er utsatt for*", men det konstateres at anlegget hadde et elektrisk problem, elektronikken er brent, og kompressoren er defekt, ingen synes å være uenig i dette.

Å ha bevisbyrden innebærer også å bære risikoen for skaden ved tvil om faktum. Slik saken er opplyst av de sakkyndige er det vanskelig å ta stilling til om denne skaden har oppstått plutselig, i løpet av én dag slik vilkårene krever, eller om den kommet over tid. Du har merket at noen ledlamper har "blafret" i huset, men det er ikke vist til noen konkret begivenhet hvor skaden kan ha skjedd. Du har tidfestet skaden innenfor et tidsrom på to uker i januar. Dette trekker etter vår vurdering ikke i retning av at skaden har oppstått plutselig, og du har ikke lagt frem annen sakkyndig som støtter at skaden har oppstått plutselig. Gitt kravene vi har til bevis og sakens opplysning, kan vi ikke se at det er grunnlag for erstatning.

(...)

Etter dette har vi kommet til at klagen ikke kan føre frem.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Skades konklusjon

Selskapet gis medhold.

Ved behandlingen deltok Trine-Lise Wilhelmsen (leder), Vibeke Stiansen (selskapsrepresentant) og Alexander Venås (forbrukerrepresentant).